

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مبارزه اسلام با

می خوارگی

دوره ششم، شماره دوم

نام جزوه: مبارزه اسلام با می‌خوارگی
نویسنده: هیأت تحریریه موسسه در راه حق
ناشر: موسسه در راه حق
نوبت چاپ: مکرر
تاریخ چاپ: ۱۳۹۶ هـ ش
چاپخانه: سلمان فارسی
نشانی: قم، خیابان آیت الله مرعشی نجفی (ارم)
کوچه ۲۰ - پلاک ۱۰ - موسسه در راه حق
تلفن: ۲-۳۷۷۴۳۲۲۱ (۰۲۵)

www.darrahehaq.com

سامانه پاسخگویی پیامکی: ۱۰۰۰۲۲۲۳۳۳

رایگان

فهرست مطالب

- Error! Bookmark not defined.** «نخستین دشمن بشر».
- Error! Bookmark not defined.** چرا الکل حرام است؟
- rk not defined.** بررسی اجمالی برخی از زیانهای شرابخواری.
- r! Bookmark not defined.** ۱ - زیان های فکری و روانی.
- Error! Bookmark not defined.** تأثیر الکل بر نسل.
- Error! Bookmark not defined.** زیانهای جسمی.
- Error! Bookmark not defined.** میگساری، مولد جنایات.
- rror! Bookmark not defined.** ۲۰ درصد از سوء قصدها.
- ror! Bookmark not defined.** زیان های اقتصادی و مالی.

دوره ششم، شماره یک / ۵

با این همه زیان‌های مرگبار شراب‌خواری و پی آمده‌ای ننگین و شوم آن، چرا برخی بدان گرایش می‌یابند و در مجالس عمومی و خصوصی، به اندک بهانه‌یی به می‌گساری می‌پردازند باینکه می‌دانند که الکل بهانه‌یی به می‌گساری می‌پردازند باینکه می‌دانند که الکل یک گریزگاه بدلی و شیطانی است؟ حتی برخی که خود درباره‌ی زیان‌های آن سخن می‌گویند و قلم می‌زنند، باده می‌نوشند! علل و عوامل این گرایش بسیار است و در این رهگذر مجال بررسی آن همه نیست؛ آنچه بدیهی

۶ / بررسی اجمالی برخی از زیانهای شرابخواری

است، بی‌ارادگی اینان و گاه بی‌خبری‌شان و از یکسو و نقشه‌های سودجویان و استعمارگران از سوی دیگر، در توسعه شرابخواری دخالت بسیار دارد. این دزدان باتجربه - استعمارگران - نخست چراغ خرد و بینش مردم را خاموش می‌کنند، آنگاه به ذخایر ملی، فکری، مادی و معنوی آنان به آسودگی دستبرد می‌زنند. افکار مردم را با مشروبات و وسایل دیگر، تخدیر می‌کنند و چون مردم در خلسه و غفلت عیاشی و بی‌خبری فرورفتند به چپاول هستی و استقلال آن‌ها، آسوده سر، حمله می‌برند و هر چیز و همه‌چیزشان را بر باد می‌دهند.

تاریخ از این نیرنگ‌ها بسیار دیده است:

سرگذشت کشورهای اسلامی اندلس (=اسپانیا)،

دوره ششم، شماره یک / ۷

فلسطین، سوریه و... در دوران استعمار فرانسه و انگلیس و... نمونه‌ی از آن است.

برخی از مردم نیز بر اثر تبلیغاتی که از همین مراکز نامرئی استعمار رهبری می‌شود، به علامت روشنفکری و به ادای روشنفکرانه الکل می‌نوشند. آیین شکوهمند اسلام با اطلاع کاملی که از زیان‌های الکل دارد، از چند سو به مبارزه‌ی جدی با آن برخاسته است:

۱ - نخست آن را پلید، شیطانی و برانگیزنده‌ی دشمنی معرفی و تحریم کرده است.^۱

۱. آیه‌ی ۹۰ - ۹۱ سوره‌ی مائده: همانا شراب و می‌گساری و... پلید و کردار شیطانی است؛ از آن بگریزید تا رستگار شوید. همانا شیطان بر آن است که با آن بین شما میان دشمن‌کامی و

۸ / بررسی اجمالی برخی از زیانهای شرابخواری

پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه واله) ده گروه را که مستقیم یا غیرمستقیم در کار شراب دخالت دارند، لعنت فرموده است:

۱ - کسی که درخت انگور را به نیت شراب گیری بنشانند.

۲ - آن که آن را نگهبانی می کند.

۳ و ۴ - فروشندهی شراب و خریدار آن.

۵ - آن که می نوشد.

۶ - مصرف کنندهی پولی که از فروش

مشروبات به دست آمده است.

۷ - فشارنده ی انگور برای شراب اندازی.

کین خواهی برانگیزد و از خدا و نماز بازتان دارد؛ آیا از آن دست بر نمی دادید؟

دوره ششم، شماره یک / ۹

۸ - حامل آن.

۹ - تحویل گیرنده‌ی آن.

۱۰ - ساقی یا کسی که به دیگران شراب

می دهد تا بنوشند.^۱

و هم آن حضرت می فرمود:

آنکه مقدار کمی از آنچه زیادش مستی می آورد،

در رگی از رگهای خویش داخل کند (اگرچه آن

مقدار کم مستی نیاورد) خدا آن رگ را به سیصد و

شصت گونه عذاب بیازارد.^۲

۲ - با یادآوری ضررهای معنوی آن، مردم را از

نوشیدن مسکرات بازداشته است.

۱. فروع کافی، چاپ جدید، ج ۶، ص ۴۲۹ و ۴۳۰.

۲. فروع کافی، چاپ جدید، ج ۶، ص ۴۲۹ و ۴۳۰.

۱۰ / بررسی اجمالی برخی از زیانهای شرابخواری

امام باقر (علیه السلام) می فرمودند: آن که مست شود تا چهل روز نمازش پذیرفته نیست و اگر در این فاصله نماز نخواند - بدین بهانه که چون نماز قبول نیست، پس نمی خوانم؛ برای نخواندن نماز دوچندان عذاب خواهد یافت.^۱

در روایتی دیگر آمده است که نماز چنین کسی بین آسمان و زمین می ماند تا اگر توبه کرد، بپذیرند.^۲
پیامبر (صلی الله علیه واله) به حضرت علی (علیه السلام) فرمود: گناهان همه در خانه ای فراهم آمده اند و کلید آن خانه، شراب است.^۳

۱. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۴۲ و ۲۶۳.

۲. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۴۲ و ۲۶۳.

۳. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۷۱.

دوره ششم، شماره یک / ۱۱

امام صادق (علیه السلام) فرموده است:
هرکس جرعه‌ای «می» بنوشد، خدا، فرشتگان،
پیامبران و مؤمنان او را لعنت می‌کنند و اگر شراب
بنوشد تا مست شود روح ایمان از پیکرش می‌گریزد
و روحی پست و پلید و لعنت شده جای آن
می‌نشیند.^۱

در روایتی دیگر می‌خوانیم: «آن‌که همیشه «می»
نوشد بت پرست است.^۲

رمز عمده‌ی پیروزی اسلام در پیشگیری از
استعمال الکل و سایر مفاسد اخلاقی، در بین
گروندگان راستین قرآن، همان بهره‌گیری از نیروی

۱. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۳۸.

۲. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۵۴ و ۲۵۶.

۱۲ / بررسی اجمالی برخی از زیانهای شرابخواری

ایمان آنان است؛ اما جامعه‌ای که از آفاق روشن دین دور و در تاریکی جهل و غفلت فروافتاده باشد، نمی‌تواند از این آتش که در خرمن هستی مردمان درافتاده است؛ دوری بجوید.

۳ - از راههای پیشگیری اسلام، در این امر، مجازات شراب‌خوار است. «حدّ»^۱ شراب‌خوار هشتاد تازیانه است و چگونگی اجرای حدّ چنین است که او را برهنه سازند و تنها عورت او را بپوشند و تازیانه را بر بدنش فروکوبند، اما باید از زدن بر صورت و برجاهای خطرناک پرهیز کنند. برای بار

۱. میزان کیفری که برای بزهکار، در احکام شرعی رسیده است حدّ نامیده می‌شود.

دوره ششم، شماره یک / ۱۳

دوم نیز همین حد است اما بار سوم بر اساس گفته‌ی بیشتر فقها، باید کشته شود.^۱

۴ - مبارزه‌ی منفی

اسلام برای ایجاد نفرت ذهنی و عملی نسبت به شراب‌خواری، به یک‌رشته مبارزه‌های منفی نیز دست یازیده است تا مگر باده‌خواران، در جامعه خود را خوار و تنها و سرافکنده ببینند و از آن پرهیز کنند و نیز هشداری برای دیگران باشد.

در این زمینه، پیامبر عزیز اسلام (صلی الله علیه واله) دستور می‌دهد که:

۱. شرح لمعه، ج ۲، ص ۳۵۰، کتاب حدود (برخی نیز گفته‌اند که در مرتبه چهارم باید کشته شود).

۱۴ / بررسی اجمالی برخی از زیانهای شرابخواری

میگسار اگر بیمار شد به عیادتش نروید و اگر
مُرد در تشییع جنازه‌اش حاضر نگردید و اگر به چیزی
گواهی داد، تصدیقش نکنید و چون به خواستگاری
آمد برانیدش و اگر امانتی طلبید، درستکارش ندانید.
در روایتی دیگر آمده است که گفتارش تصدیق
نمی‌گردد و شفاعتش پذیرفته نیست و...

هم در جای دیگر آمده است: از او دختر
نگیرید و با او ننشینید...^۱

امام صادق (علیه السلام) می‌فرماید: ... آنکه
دختر را به میگسار تزویج کند، چنان است که او را
در آتش افکنده.^۱

۱. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۴۸ و ۲۴۹ حدیث‌های ۴ و ۵ و

دوره ششم، شماره یک / ۱۵

هم از آن حضرت پرسیدند: در مورد سفره‌ای
که بر آن شراب یا مسکری نهاده‌اند چه می‌فرمایید؟
فرمودند: حَرُمَتِ الْمَائِدَةُ... آن سفره حرام است.
هم آن گرامی فرموده است: باشرابخوار
هم‌نشینی نکنید که چون لعنت خدای فرود آید،
همه‌ی اهل آن مجلس را فرا می‌گیرد.^۲
پیامبر (صلی الله علیه وآله) فرموده‌اند: ...با
می‌خواره دوستی نکنید، پشیمان خواهید شد.^۳
۵ - اسلام برای می‌خوارگان عذاب دردناک
اخروی نیز پیش‌بینی می‌کند و به آنان هشدار می‌دهد:

۱. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۴۹.

۲. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۹۹.

۳. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۹۹.

از امام ششم (علیه السلام) نقل شده است که فرمود: حق است بر خدا که به می خواره چرک و خون و کثافتی که از روسپیان می رود؛ بیاشاماند.^۱

پیامبر اسلام (صلی الله علیه واله) فرموده‌اند: آن‌که شراب بیاشامد، خداوند در رستخیز زهرمار و عقرب به او می‌آشاماند، زهری چنان خطرناک که پیش از آشامیدن تمام گوشت‌های صورت او در ظرف خواهد ریخت... و اگر شراب‌خوار بی توبه بمیرد، درازای هر جرعه، خداوند چرک و خون دوزخ بدو می‌آشاماند.^۲

همان عزیز می‌فرمایند:

۱. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۶۰ و ۳۰۱.

۲. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۶۰ و ۳۰۱.

دوره ششم، شماره یک / ۱۷

شراب خوار تشنه می‌میرد و تشنه در گور
می‌رود و تشنه برانگیخته می‌شود و هزار سال فریاد
تشنگی برمی‌دارد؛ آنگاه آبی جوشنده همچون فلز
گداخته - که صورت‌ها را کباب می‌کند - پیش رویش
می‌نهند و لهیب آن گونه‌هایش را می‌پزد و دندان‌ها و
چشمانش را فرومی‌ریزد و چون بیاشامد، همه و هر
چیز که در اندرون اوست می‌گدازد.^۱

امام پنجم (علیه صلوات الله) می‌فرمایند:

به رستاخیز چون می‌خواره را می‌آورند، رویش
سیاه و زبانش از کام درآمده و لعاب دهان بر سینه‌اش
جاری است...^۲

۱. مستدرک وسائل، ج ۳، ص ۱۳۷ چاپ قدیم.

۲. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۳۷.

۱۸ / بررسی اجمالی برخی از زیانهای شرابخواری

امام ششم، صادق(علیه السلام) می فرمایند: بین ما و آن که مسکرات می نوشد ارتباطی نیست (یعنی به رشته‌ی ولایت چنگ نزده است و ما ملزم به حفظ او نیستیم).^۱

چگونه شرابخوار می تواند از می گساری پرهیز کند؟

۱ - نخستین راه در این مبارزه، استوار ساختن پایه‌های ایمانی راستین و تقویت اراده است.

آن که به این بیماری خطرناک دچار شد باید نخست بپذیرد که این کار برخلاف دین و آیین و فضیلت و مردانگی است و پی آمدهای هولناکی دارد. پس بر آن شود که با تصمیمی استوار از آن پرهیزد؛

دوره ششم، شماره یک / ۱۹

و برای پیروزی، از خداوند یاری بخواهد و از او درخواست کند که نیرویی به استحکام پولاد بدو عطا فرماید و باخدای خویش در خلوت؛ به مناجات و پیمان بنشیند که:

ای برآوردِ ی تاک از خاک، دست مرا نیز بگیر
و از خاک این مذلت و خواری برآور تا پاک و سالم
و برومند به سود و سعادت خویش و دیگران، با تو
پیمانی ناگستنی بر بندم که لب از نوشیدن این زهر
فرو بندم.

و چون چنین پیمان مقدسی با خداوند بزرگ
بست، باید بداند که نباید آن را شکست که عهد
شکستن از ناجوانمردی و نشان سستی و بی ارادگی

۲۰ / بررسی اجمالی برخی از زیانهای شرابخواری

است و در مورد عهد با خداوند؛ بریدن پیمان، نشانه‌ی نهایت بی‌شرمی است.

این کار غیرممکن نیست: کسانی را می‌شناسیم و سراغ داریم که پس از یک دوره‌ی طولانی اعتیاد بر اثر یک آگاهی و توجه به خداوند، مردانه تصمیم گرفته‌اند که بازگردند و آن را ترک کنند و موفق نیز شده‌اند.

۲ - راه دیگر، یادآوری زیان جسمی، روانی و اقتصادی آن است.

به‌راستی اگر سازمان‌های جهانی بهداشت و مسئولان امور کشورها، تنها به قطعنامه، سمینار و سمپوزیوم اکتفا نوزند و با مبارزه‌ی پیگیر برضد شرابخواری، دلسوزانه خطرهای ناگوار و زیان‌های

دوره ششم، شماره یک / ۲۱

مرگبارش را از طریق وسایل ارتباطی جمعی به صورت یادآوری‌های هرروزه، گوشزد کنند؛ خدمت بزرگی به سلامتی، اخلاق، اقتصاد جامعه و افراد کرده‌اند، اما دریغاً که این برنامه‌ها با سیاست استعماری کشورهای اسم‌ورسم‌دار، چندان موافق نیست...

۳ - باید از آمیختن با افراد آلوده به الکل شدیداً پرهیز کرد و به جای آن با افراد برومند و سالم و پاک و شایسته آمیزش نمود. نیز باید از شرکت در مجالس و جشن‌هایی که در آن مواد الکلی مصرف می‌شود، دوری جست، به جهت تأثیر ناپسند همین مجالس است که اسلام حتی شرکت در چنین مجالسی را اکیداً منع فرموده است.

۲۲ / بررسی اجمالی برخی از زیانهای شرابخواری

با این کار، علاوه بر آن که هر فرد بیزاری و تنفر عملی خود را از افراد شرابخوار اعلام می‌دارد؛ از خطر ابتلا نیز مصون می‌ماند و موجب تنبیه دیگران نیز می‌شود.

۴ - از جمله روش‌های ترک اعتیاد، روشی است که بیشتر از عهده‌ی قوای انتظامی برمی‌آید یعنی گرفتن عکس‌هایی از افراد مست در حالات ویژه‌ی مستی و به هنگام تلوتلو خوردن و بدمستی کردن و نیز ضبط کردن عربده‌ها و سخنان ناهنجار و شرم‌آوری که در آن حال از آنان صادر می‌شود «به وسیله‌ی نوار ضبط صوت» تا پس از آن که به حال عادی بازگشتند خود ببینند و بشنوند؛ قهراً این روش نیز در پاره‌ای از افراد بی‌اثر نخواهد بود و البته اگر

دوره ششم، شماره یک / ۲۳

این کار همراه با اندرزه‌های صمیمانه و دلسوزانه باشد، تأثیر عمیق‌تری خواهد می‌کند.

۵ - باید دولت‌ها و سازمان‌های مبارزه با اعتیاد

الکل، راههای ترک آن را با وسایل سهل، در دسترس معتادان بگذارند و از طریق دارو، درمان، ایجاد سرگرمی‌های سودمند و راهنمایی‌های دقیق علمی و طبی؛ به معالجه‌ی چنین کسانی بنشینند. البته باید توجه داشت که در مقام درمان باید با اینان چنان چون یک بیمار رفتار کرد نه یک منحرف.

* * *

فقاع یا آبجو

برخی بدین پندار که الکل موجود در آبجو، از الکل شراب کمتر است و یا بدین تصور که شراب حرام

۲۴ / بررسی اجمالی برخی از زیانهای شرابخواری

است نه آبجو، به نوشیدن آن مبادرت می‌ورزند. غافل از آن‌که نخستین خطری که با نوشیدن آبجو، آن‌ها را تهدید می‌کند، اعتیاد به الکل است زیرا با نوشیدن تدریجی آبجو، بدن به مقدار الکلی که در آن است عادت می‌ورزد و چون دیگر به همان اندازه اکتفا نمی‌کند، افزونی می‌طلبد؛ و ناگزیر شخص به مواد الکلی قوی‌تر معتاد می‌گردد.

باید توجه داشت که الکل موجود در آبجو هم کم نیست: گاهی تا ۱۲ درصد الکل دارد. زیان‌های جسمی همین مقدار را نیز بر معده و روده، نمی‌توان نادیده گرفت.

دین مقدس اسلام، آبجو را نیز حرام فرموده

است:

دوره ششم، شماره یک / ۲۵

حضرت امام هشتم رضا(علیه صلوات الله)
می فرماید: فقاع شراب مجهولی است، آن را میاشام؛
اگر حکم در دست من بود (یعنی زمام حکومت
ظاهری را در دست می داشتم) فروشندهی آن را
می کشتم و آشامنده اش را تازیانه می زدم.^۱

عمار بن موسی می گوید: که از امام
صادق(علیه السلام) دربارهی آبجو پرسیدم، فرمود:
آبجو نیز شراب است.^۲

شخصی نامه ای به امام رضا(علیه السلام) نوشت
و از آبجو پرسید فرمودند: فقاع هم چون شراب حرام
و خورندهی آن مانند شراب خوار است.^۱

۱. فروع کافی، ج ۶، ص ۴۲۴ و ۴۲۳.

۲. فروع کافی، ج ۶، ص ۴۲۴ و ۴۲۳.

پیشوای بزرگ اسلام حضرت محمد بن
عبدالله (صلی الله علیه وآله) رسول خدا (علیه
صلوات الله) می فرمایند:

هر «آشامیدنی» که سرانجامی چون سرانجام
شراب دارد؛ حرام است.^۲

از این گفتار خردمندانۀ چنین برمی آید که
هرچه (آبجو یا غیر آن) که چون خمر، مستی آورد و
هستی ببرد؛ حرام و نوشیدن آن از نظر اسلام ممنوع
است.

کلام را با این یادآوری به پایان ببریم که
مسلمانان به حکم وظایف دینی و برای خرسندی

۱. فروع کافی، ج ۶، ص ۴۲۴ و ۴۲۳.

۲. مستدرک، ج ۳، ص ۱۴۱ چاپ قدیم.

دوره ششم، شماره یک / ۲۷

خداوند توانا و بینا، باید از آشامیدن هرگونه مسکر پرهیزند؛ یا دست کم اگر از خدای شرم نمی‌کنند (که چنین مباد) و به خاطر خدا دست بر نمی‌دارند؛ به خاطر سلامت جسم و روح خویش، از آن پرهیز کنند که اضافه بر سلامتی اجر و پاداش هم دارد زیرا ترک می‌خوارگی چندان مورد توجه اسلام است که اگر کسی تنها برای سلامت جسم و روح خویش از نوشیدن آن خودداری کند؛ از مزد معنوی نیز محروم نمی‌گردد. این روایت را در همین مورد باهم بخوانیم که: پیشوای گرامی اسلام حضرت پیامبر (صلی الله علیه واله) در وصیت خویش به حضرت امیر (علیه السلام) فرمودند: کسی که برای غیر خدا نیز، از آشامیدن هرگونه

مست‌کننده‌یی خویشتن‌داری کند؛ خدای از نوشابه‌های سربه‌مهر بهشتی بدو می‌آشاماند، حضرت (علیه‌السلام) با شگفتی پرسیدند: برای غیر خدا هم؟ پیامبر فرمودند: « آری؛ به خدا سوگند، اگر برای نگهداشت جسم و جان خویش نیز باشد، خدا او را سپاس می‌گوید و پاس می‌دارد.^۱

۱. وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۴۳؛ عن النّبیّ صلی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ فِي وَصِيَّتِهِ لِعَلِيٍّ (علیه‌السلام): قَالَ يَا عَلِيُّ مَنْ تَرَكَ الْخَمْرَ لِغَيْرِ اللّٰهِ، سَقَاهُ اللّٰهُ مِنَ الرَّحِيقِ الْمَخْتُومِ، فَقَالَ عَلِيُّ (علیه‌السلام): لِغَيْرِ اللّٰهِ؟ فَقَالَ نَعَمْ وَاللّٰهِ صِيَانَةٌ لِنَفْسِهِ فَيَشْكُرُهُ اللّٰهُ عَلَيَّ ذَلِكَ.